

**Základní škola a mateřská škola Žandov,
okres Česká Lípa, příspěvková organizace**

Kostelní 200, Žandov 471 07

Jsme rádi na světě

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Verze 3

Obsah

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy	4
3. Podmínky a organizace předškolního vzdělávání	5
3.1. Materiální podmínky	5
3.2. Životospráva	5
3.3. Psychosociální podmínky	6
3.4. Organizace chodu MŠ	6
3.5. Řízení mateřské školy	7
3.6. Personální a pedagogické zajištění	7
3.7. Spoluúčast rodičů	8
3.8. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí mimořádně nadaných a dětí dvouletých	9
3.8.1. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	9
3.8.2. Vzdělávání dětí mimořádně nadaných	12
3.8.3. Vzdělávání dvouletých dětí v MŠ	12
4. Charakteristika vzdělávacího programu	15
4.1. Cíle předškolního vzdělávání	18
4.1.1. Rámcové cíle	17
4.1.2. Dílčí cíle – oblasti	17
4.1.3. Kompetence	17
4.1.4. Integrované bloky	18
5. Doplňující projekty a další aktivity	26
6. Struktura vlastního hodnocení školy	26

1. Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu: **Jsme rádi na světě**

Předkladatel: Základní škola a mateřská škola Žandov, okres Česká Lípa, příspěvková organizace

Ředitelka školy: Mgr. Kamila Nacházelová

Zástupce statutárního orgánu: Mgr. Petra Joslová

Zástupce ředitelky pro MŠ: Alena Chocová

Koordinátor ŠVP pro ZV: Mgr. Renata Vítů

Koordinátor ŠVP pro PV: Alena Chocová

Internetové stránky školy: www.zsandov.cz

Kontakt: telefon 487 861 143

e-mail: zs.zandov@tiscali.cz

Zřizovatel: Město Žandov, Náměstí 82, 471 07 Žandov

Název příspěvkové organizace: Základní škola a mateřská škola Žandov, okres Česká Lípa, příspěvková organizace

Sídlo příspěvkové organizace: Kostelní 200, Žandov, PSČ 471 07

Identifikační číslo: 709 82 074

Datum vzniku organizace: 1. ledna 2003

Právní forma organizace: příspěvková organizace

Platnost dokumentu: 31. srpna 2016

Účinnost dokumentu: 1. září 2016

Č.j.: ZŠ Ža 212/2016

Mgr. Kamila Nacházelová
ředitelka školy

razítko školy

2. Charakteristika školy

Název: Základní škola a mateřská škola Žandov, okres Česká Lípa, příspěvková organizace

Adresa školy: Žandov, Kostelní 200 – budova ZŠ a ŠD

Odloučené pracoviště: Žandov, Lužická 298 – budova MŠ a ŠJ

ID právnické osoby: 650 039 017

ID zařízení:

ZŠ	102 145 733
MŠ	102 629 561
ŠJ	107 560 909
ŠD	116 000 414

Vzdělávací program:

Cesta k vědění - školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Jsme rádi na světě – školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Součásti školy:

základní škola	(kapacita 115)
školní družina	(kapacita 50)
mateřská škola	(kapacita 84)
školní jídelna	(kapacita 240)

Spádová oblast školy:

Žandov, Radeč, Novosedlo, Valterice, Heřmanice, Velká Javorská

Předškolní i základní vzdělání je poskytováno také dětem ze Starého Šachova, Horní Police, Velké Bukoviny, Malé Bukoviny, Františkova nad Ploučnicí.

Dispoziční podmínky školy:

MŠ je trojtřídní, třídy jsou homogenní, dále je zde školní kuchyň a školní jídelna, která je i pro děti z kmenové ZŠ. Ke cvičení využívají děti ZŠ i MŠ menší tělocvičnu, která je umístěna v budově mateřské školy. Ke sportovním aktivitám jako je atletika, fotbal a další míčové hry je využíváno hřiště TJ Spartaku Žandov a veřejné hřiště v blízkosti ZUŠ. Mateřská škola sídlí na odloučeném pracovišti v Lužické ulici č. p. 298, ale v bezprostřední blízkosti školy základní. Ke hrám i výuce slouží každému oddělení MŠ herna s pracovní částí, k odpočinku lehárna. V dopoledních i odpoledních hodinách využívají děti dvou školních zahrad. V objektu mateřské školy je i školní kuchyně s jídelnou, kde se stravují žáci i zaměstnanci celého zařízení. Školní kuchyně poskytuje stravování také cizím strážníkům. Budova základní i mateřské školy se nachází v centru Žandova, avšak v klidné části.

3. Podmínky a organizace předškolního vzdělávání

Budova mateřské školy disponuje dostatečnými prostory pro činnosti tří oddělení MŠ s kapacitou 84 dětí. Zřizovatel poskytl MŠ výjimku z počtu dětí a tříd MŠ lze naplnit až do počtu 28 za podmínky, že nebude překročena celková kapacita zařízení, nebudou narušena pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví a jiné právní předpisy včetně směrnic vydaných školou. Děti jsou přijímány zpravidla od tří let věku dle stanovených kritérií stanovených mateřskou školou po dohodě se zřizovatelem. MŠ poskytuje dle svých možností předškolní vzdělávání i dětem mladším tří let, dětem mimořádně nadaným a dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.1. Materiální podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké prostory a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno. Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení; jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi. Děti se samy svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy, především chodby od šatny k oddělení a chodby vedoucí od předního k zadnímu vchodu. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly dětem přístupné a mohli je shlédnout i jejich rodiče.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada s herními prvky. Tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové, relaxační i další aktivity. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3.2. Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava odpovídající předepsaným požadavkům pro stravování dětí předškolního věku. Jídelníček byl konzultován i s výživovou poradkyní a plně pokrývá požadavky zdravého stravování. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti nejsou v žádném případě nuceni do jídla, ale stravování je stále sledováno tak, aby nedošlo k hladovění dítěte. Školní kuchyně je schopna se přizpůsobit i individuálním požadavkům na stravování dětí, jako jsou alergie na jednotlivé potraviny, diety apod. Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci rodiny. Děti jsou zpravidla každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší a počasí.

Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí (např. dětem s nižší potřebou spánku je místo odpočinku na lůžku nabízen jiný klidný program apod.). Donucovat děti ke spánku na lůžku je nepřijatelné.

Ve spolupráci s okolními mateřskými školami je prohlubována i sportovní činnost tak, aby děti již během předškolního vzdělávání získávaly kladný vztah k pohybovým a sportovním aktivitám jako je atletika, plavání apod.

Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3.3. Psychosociální podmínky

Děti i dospělí se cítí v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Tomu napomáhá i pozitivní klima školy. Nově přichodí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci. Pedagogové respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace apod.). Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvyhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády.

Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná.)

Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků. Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Pedagog se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje v oblasti prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů.

3.4. Organizace chodu MŠ

Organizační zajištění chodu mateřské školy je plně vyhovující potřebám dětí různých věkových skupin. Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas).

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno. Režim dne, který je dostatečně flexibilní vzhledem k potřebám dětí i denní činnosti MŠ, je součástí Školního řádu MŠ.

3.5. Řízení mateřské školy

Řízení mateřské školy je dáno Organizačním řádem školy č. 1 a názorně organizačním schématem určujícím jednotlivé pozice a stupně řízení vedoucích pracovníků a to jak pedagogických tak i provozních. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny nejen v organizačním řádu, ale i v pracovních náplních zaměstnanců. Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek.

Další vzdělávání je zabezpečováno v rozsahu možností školy i zřizovatele.

Při vedení zaměstnanců vytváří ředitelka školy ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

Ředitelka školy ve spolupráci se zástupkyní pro MŠ vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby.

Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy pedagogického týmu. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu základní a mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s pedagogy i provozními zaměstnanci základní školy i školní družiny, se základní uměleckou školou i jinými organizacemi v místě školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

3.6. Personální a pedagogické zajištění

Personální a pedagogické podmínky vzdělávání jsou plně vyhovující. Všichni pracovníci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogové, mají předepsanou odbornou kvalifikaci,

případně si ji doplňují. Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Pedagogové se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Ředitelka podporuje profesionalitu pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně svojí osoby), vytváří podmínky pro jejich další, systematické vzdělávání.

Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče. Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí, včetně Kodexu pedagoga, který je součástí OŘ školy).

Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.).

3.7. Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství. Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět. Např. v oblasti věcného prostředí, životosprávy dětí, psychosociálního klimatu, organizace vzdělávání, personálního a pedagogického zajištění, spolupráce mateřské školy s rodinou apod. Velice úzká spolupráce probíhá při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, dle svého zájmu zde vstupovat do her svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.

Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

3. 8. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami , dětí mimořádně nadaných a dětí dvouletých

3. 8. 1. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

Cílem inkluze je vytvoření takového prostředí, které umožní lépe začleňovat a následně cíleně podporovat děti se SVP v předškolním vzdělávání. Očekávaným dopadem je zvýšený počet dětí ze socio-kulturně znevýhodňujícího prostředí a dětí zdravotně postižených a znevýhodněných absolvujících předškolní vzdělávání v MŠ a současně zvýšení dovedností pedagogických pracovníků při začleňování těchto žáků.

Co je důležité si uvědomit:

Školská reforma nastavila pravidla vzdělávání v souladu s demokratickými principy a novými vědeckými poznatky. V naší MŠ se řídíme zásadami vzdělávání stanovené školským zákonem (rovného přístupu a zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivců). Do svých dlouhodobých záměrů i školního vzdělávacího programu (dále ŠVP) jsme zapracovali vytváření nebo zlepšování podmínek pro integraci dětí se SVP.

Nejedná se pouze o záměry a cíle v materiálních podmínkách, ale také v oblasti personální, což úzce souvisí s dalším vzděláváním učitelek ve speciální pedagogické problematice.

Z hlediska vzdělávacího obsahu ŠVP jsou rámcové cíle i výstupy – kompetence pro děti se SVP i ostatní děti společné.

Třídní vzdělávací program se ve svém obsahu (cílech i činnostech) přizpůsobuje situaci, že ve třídě je dítě s SVP a odpovídá jeho potřebám i možnostem. Dítě by nemělo být vzděláváno izolovaně od ostatních dětí, nedocházelo by k žádoucí sociální integraci, dítě by se nestalo a necítilo rovnoprávnou součástí komunity třídy.

Při integraci systematicky spolupracujeme s odborníky, zejména školských poradenských zařízení (speciálně pedagogických center a pedagogicko-psychologických poraden, dále také SPC a PPP).

K integraci dětí se SVP přistupujeme s mimořádnou zodpovědností. Aby byla úspěšná, je třeba, aby jí předcházelo vytvoření celé řady podmínek.

IVP vypracováváme se ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem dítěte.

Během školního roku ho doplňujeme a upravujeme dle potřeb. S jeho obsahem seznamujeme zákonného zástupce dítěte. Seznámení je potvrzeno zákonným zástupcem podpisem.

V MŠ se vypracováváme IVP nejčastěji v případě individuální integrace. Jeho hlavním smyslem a obsahem je naplánovat kroky vedoucí ke kompenzaci, nápravě, zmírnění vlivu postižení a maximálnímu rozvoji osobnosti dítěte. Má význam a přínos zejména v tom, že:

umožňuje dítěti postupovat při vzdělávání podle jeho schopností, individuálním tempem, bez stresujícího porovnávání se s ostatními dětmi,

umožňuje učitelce pracovat s dítětem na úrovni, které ono konkrétně dosahuje,

do přípravy se zapojují i rodiče, kteří se tak stávají spoluodpovědnými za pokroky dítěte.

Začleňování dítěte se SVP do kolektivu

Začlenění do kolektivu je pro dítě zásadní a velmi ovlivní i jeho jazykový rozvoj. Při práci se skupinou je potřeba zohlednit přítomnost dítěte či dětí s SVP. Děti by měly být vedeny ke vzájemné toleranci, vstřícnosti a respektu k odlišnostem. Nejde zde jen o připravenost dětí na odlišnosti, ale i o výchovu k základní slušnosti a přátelskému přístupu k ostatním obecně. Je potřeba předcházet tomu, aby děti vyloučily z kolektivu některého člena třídy.

Učitelka musí bezvýhradně a důsledně vyžadovat ohleduplnost jednoho k druhému a jít dětem příkladem, vhodně si stanovit pravidla chování a pak na ně odkazovat. Vždy je lepší podporovat a oceňovat pozitivní chování než trestat to nevhodné.

Začleňování dítěte s SVP do kolektivu bychom se měli věnovat už před jeho příchodem do třídy a v prvních dnech docházky, neboť mnohem lepší je problémům a různým nedorozuměním předcházet než je potom řešit. Dále je třeba podporovat začlenění dítěte v průběhu celého roku.

- Připravit třídu na příchod dítěte s SVP

Přiblížíme dětem specifika a náročnost situace nově příchozího. Společně přemýšlíme, jak můžeme dítěti situaci usnadnit.

- Stanovit patrona nového dítěte (u předškoláků)

Nabídneme třídě, aby se někdo stal patronem dítěte s SVP a pomohl mu při počátečním zvládnutí denního režimu, orientaci v MŠ a s dalšími věcmi. Patronů může být několik, každý může mít na starosti jinou oblast „péče“ o dítě.

- Umístit dítě do vhodné třídy

Učitelka už při zápisu odhadne, do které třídy-skupiny se dítě hodí. Zohledníme, má-li dítě v některé třídě sourozence či kamaráda.

- Zapojit rituály podporující kolektiv

Přátelské prostředí je vytvářeno drobnostmi. Můžeme zapojit například ranní vítání (učitelka vítá každé nově příchozí dítě, děti se vítají mezi sebou). Využít lze písničku.

- Plánovat vhodné činnosti

Pro první dny je dobré zvolit takové činnosti, do kterých se může zapojit každé dítě. (výtvarné či pohybové aktivity)

- Podporovat začleňování dítěte do kolektivu

Učitelka do jisté míry ovlivňuje přístup dětí k novému členu skupiny. Může intuitivně a citlivě vytvářet příležitosti pro navazování přirozených přátelských vztahů mezi dětmi a pokoušet se zapojit dítě do všelijakých her a činností. Zároveň dětem poskytuje dostatek prostoru a času pro volnou hru, při které mohou přirozeně navazovat vztahy.

- Zpracovat s dětmi pravidla chování v MŠ

Probereme s dětmi (případně i s rodiči třeba při zápisu) pravidla chování v MŠ. Nejlepší je, když se na tvorbě pravidel spolupodílejí všechny děti a vytváří je společně. Zpracovány mohou být ideálně graficky s využitím obrázků. Učitelka se může k pravidlům průběžně vracet, odměňovat děti za žádoucí chování, posilovat pozitivní vzory a případně upozorňovat na porušení pravidel. Bezpodmínečně vyžadujeme slušnost a ohleduplnost, jakékoliv násilí je nepřijatelné.

Děti s poruchami pozornosti a vnímání (děti s poruchou učení a chování)

Jestliže dítě trpí poruchou pozornosti nebo je hyperaktivní, těžko zvladatelné nebo je prostě jenom „živé“, vždy musíme mít na paměti, že nebude snadné toto dítě vést, vychovávat a učit. Bude se dostávat do konfliktu s ostatními a nebude samo chápat z jakého důvodu, proč? Děti trpící poruchou pozornosti si hůře hledají kamarády, nejsou dobře přijímány kolektivem. Příčinou bývá právě jejich omezená pozornost, častá impulzivita, neschopnost rozvinutí započaté hry a její dokončení. Obtížné bývá také zvládnutí pravidel společenského chování. Těmto dětem nejvíce pomůže, když jim budeme věnovat zvláštní péči, individuální přístup a vlídné slovo. Pro děti je důležité mít přesné pokyny, které několikrát zopakujeme a následně se přesvědčíme, zda nám dítě porozumělo. Dáváme dětem „návodné pokyny“ – přesný popis toho, co bude následovat, popřípadě co po dítěti požadujeme. Pro děti s poruchou pozornosti je důležitý pravidelný denní režim a řád. Dítě potřebuje vědět, co bude následovat. Abychom udrželi co nejdéle zájem a pozornost dětí, pracujeme v menších skupinkách v kratších časových intervalech. MŠ spolupracuje se SPC a s rodiči dítěte, jsou využívány speciální didaktické pomůcky zaměřené na cvičení soustředění a pozornosti.

Děti s poruchami řeči

Učitelka bere zřetel na druh a typ narušení řečových dovedností a individuální zvláštnosti daného dítěte, spolupracuje s logopedem nebo speciálním pedagogem, v jehož péči se dítě nachází, a věnuje pozornost jeho doporučením. Samozřejmě probíhá úzká spolupráce s rodiči dítěte.

S dítětem učitelka komunikuje klidně, dává mu více času na porozumění řečenému a na formulaci odpovědi, případně mu častěji dává pokyny opakovat nebo je předávat v jednodušších větách. Komunikace mezi učitelkou a dítětem s poruchou řeči probíhá v radostné atmosféře, která podporuje chuť komunikovat, neupozorňuje neustále jen na komunikační chyby, ale naopak chválí úspěchy a motivuje dítě k rozvoji dalších dovedností.

Děti s kombinovanými vadami

Kombinované vady jsou velmi široký pojem a každé dítě s takovým postižením vyžaduje individuální přístupy a metody práce, které respektují charakter jeho postižení a dalších ovlivňujících faktorů.

Pojem kombinované postižení zahrnuje širokou škálu různých postižení, které se spolu navzájem kombinují, dosahují různého stupně postižení a jsou ovlivněny dalšími faktory, jako je doba vzniku, osobnostní charakteristika, včasnost odborné péče aj. O kombinované postižení jde, když je dítě postiženo současně dvěma a více vadami.

Učitelky zajišťují osvojení specifických dovedností, zaměřených na sebeobsahu, vzdělávací prostředí klidné a pro dítě podnětné. Pokud možno se zajistí přítomnost asistenta, počet dětí ve třídě se sníží, využívají se vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky, a jsou zajištěny další podmínky podle druhu a stupně postižení.

Předškolní pedagog musí zvážit, zda je schopen tyto nároky splnit (podmínky materiální, psychosociální, personální, odborné a další) a podle toho se odpovědně rozhodnout. Pokud přijme do své péče např. dítě s vážným zdravotním postižením a nemá sám dostatečnou odbornou kvalifikaci, musí úzce spolupracovat s příslušným odborníkem. Je třeba, aby se závěry promítly ve vzdělávacím programu třídy.

Po dohodě s rodiči, pedagogy, SPC, pediatrem a dalšími odborníky, je vždy plně v kompetenci ředitele školy rozhodnout o přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami k předškolnímu vzdělávání.

Vzdělávání dětí mluvících jiným jazykem

Těmto dětem je věnována individuální péče zejména v oblasti jazykové. Pedagogové se jim individuálně věnují.

3. 8. 2. Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

ŠVP Jsme rádi na světě a z něj vyplývající třídní i individuální vzdělávací program, jeho obsah i podmínky, jsou přizpůsobeny mimořádným schopnostem dětí a v případě potřeby doplněny nabídkou dalších aktivit podle zájmů a mimořádných schopností či mimořádného nadání dětí. Rozvoj a podpora mimořádných schopností by měla být zajišťována a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíři obvyklé vzdělávací nabídky. Vedle vzdělávacího programu podporuje škola mimořádné nadání dětí i formou spolupráce se ZUŠ Žandov, kde se děti dále a hlouběji rozvíjejí v hudebním oboru – nejčastěji hrou na zobcovou flétnu, výtvarném i tanečním oboru. Své sportovní zaměření mohou děti rozvíjet v rámci kroužku aerobiku, fotbalu i atletiky.

3. 8. 3. Vzdělávání dvouletých dětí

Vzdělávání dvouletých dětí v MŠ má svá specifika vzhledem k věku dětí. Od dvou let vzniká zvýšená touha dítěte po společnosti dospělých. Dítě napodobuje činnosti dospělých. K vrstevníkům zaujímá zkoumavý postoj (může být bázlivé, ale i bezohledné: chce mít hračku jen pro sebe). Dvouleté děti si hrají paralelně – vedle sebe. Dvouleté dítě si dokáže stanovovat jednoduché cíle (např. překonat fyzickou překážku). Dochází k počátkům utváření osobnosti. Pro dítě je vhodný pravidelný režim dne. Nejpřirozenějším prostředím pro dítě tohoto věku je stále rodina a nezastupitelný kontakt s matkou či jinou denně pečující osobou o dítě.

Tělesný a pohybový rozvoj:

- Rozvíjet a upevňovat základní návyky k správnému držení těla, automatizovat již zvládnuté pohyby.
- Procvičovat výstup do schodů, výstup po mírně šikmé ploše, sestup z nízkých překážek.
- Nacvičovat skok obounož na místě i do dálky.
- Umožnit dítěti rozvíjet dovednost lezení na dětských průlezkách jako komplexní posilování celého těla. Zajistit bezpečnost dohledem pedagoga.
- Podporovat rozvoj obratnosti uchopováním a manipulací s předměty různých tvarů, velikosti a materiálů, předávat předměty z ruky do ruky.
- Podporovat v dítěti odvahu při pohybové činnosti, rozvojem obratnosti zvyšovat sebedůvěru a samostatnost.

- Zpívat dětem a tím je podněcovat ke zpěvu jednoduchých písní spolu s rytmickým pohybem či tleskáním, pěstovat smysl pro rytmus v reakci na zvukové podněty.
- S dětmi tančit jednoduché tanečky, podporovat improvizaci v reakci na hudbu.

Rozumový rozvoj:

- Podněcovat aktivitu dítěte ve vyhledávání zajímavých objektů, snahu zkoumat a prakticky zkoušet.
- Rozvíjet u dítěte zvědavost a poskytovat mu jednoduchá a názorná poučení.
- Naučit znát a pojmenovat části těla (na sobě i druhých). Důležité při řešení bolesti dítěte (dítě dokáže vyjádřit přesnost problému).
- Naučit znát a slovně označovat každodenní činnosti, předměty denní potřeby a jejich použití.
- Naučit znát své jméno a jména blízkých osob.
- Rozšiřovat poznatky dítěte o přírodních jevech, učit poznávat a správně označovat různé předměty v přírodě a vést dítě k ochraně přírody.

Rozvoj vnímání, paměti, pozornosti a soustředěnosti:

- Vést dítě k třídění předmětů podle velikosti, podle čtyř barev (červená, modrá, zelená, žlutá) a podle čtyř tvarů (kostka, kulička, válec, stříška).
- Učit dítě chápat a reagovat na často používaná označení poloh a umístění v prostoru (přines sem, polož na).
- Prohlížet s dítětem obrázkové knihy, učit je vnímat objekty, postavy, vysvětlovat činnosti a povzbuzovat k samostatnému prohlížení a slovnímu projevu.
- Přirozeně rozvíjet paměť dítěte v rozmanitých situacích.

Řeč:

- Rozvíjet řeč dítěte, hovořit s ním často, podněcovat je k řeči v rozmanitých situacích běžného života.
- Poskytovat dítěti kultivovaný vzor mateřské řeči bez vysvětlujících doprovodných gest.
- Vyprávět dítěti jednoduché příběhy a krátké pohádky, doplňovat je obrázky nebo loutkami a hračkami.
- Podněcovat vlastní touhu dítěte hovořit, sdělovat přání, zážitky. Dbát na to, aby se vyjadřovalo více slovy než gesty.
- Učit dítě jednoduché verše a říkadla s pravidelným rýmem a vést je k zapamatování.

Citový a mravní rozvoj:

- Učit dítě vyjadřovat svoje city slovně.
- Vytvářet podmínky k rozvoji aktivity, k samostatnému projevu dítěte, podporovat a rozvíjet osobnost dítěte s jeho osobnostními odlišnostmi a posilovat jeho sebevědomí.
- Posilovat soustředěnost na určitou činnost a vést je k návyku dokončit započatou činnost.
- Při smysluplných a tvořivých aktivitách dítě povzbuzovat a chválit.

- Podporovat a rozvíjet u dítěte: soucit, snahu pomáhat druhým, učit neposmívat se, neubližovat.
- Vést dítě k udržování pořádku osobních věcí a hraček, šetrně zacházet s kračkami, knihami, atd..
- Rozvíjet a podporovat společnou hru dětí, vést je k tomu, aby si vzájemně půjčovaly hračky a o vše se dělily.
- Učit dítě poprosit, poděkovat, pozdravit.
- Při všech činnostech dávat dítěti najevo svou náklonnost, zájem a účast.

Rozvoj sebeobsluhy a hygienických návyků:

- Umožňovat dítěti samostatně jíst a pít. Dodržovat pravidelný stravovací režim a důsledně dbát na pitný režim.
- Postupně požadovat samostatné umývání rukou mýdlem, učit dítě utřít si ruce do sucha.
- Vyžadovat, aby dítě používalo samostatně kapesník.
- Vést dítě k samostatnému užívání WC, dohlédnout na používání toaletního papíru (asistence pedagoga).
- Vyžadovat postupné samostatné svlékání, zouvání a oblékání některých částí oděvu.
- Dohlédnou na ukládání oblečení na vyhrazené místo.

HRA JE PRO DÍTĚ ZÁKLADNÍM PROSTŘEDKEM SPRÁVNÉHO TĚLESNÉHO I DUŠEVNÍHO ROZVOJE.

Hra s materiálem:

- Navozovat experimentování s různými předměty a materiály, podněcovat dětskou fantazii.
- Skládat papír, trhat jej na drobné kousky.
- Experimentovat s vodou – přelévát, nalévat, používat naběračku, zalévat konvičkou květiny.
- Navlékat na šňůru různé knoflíky, korále – větší tvary.
- Stříhat dětskými nůžkami.
- Podporovat společnou hru dětí se zdravou závodivostí (kdo přinese nejvíce šišek, kaštanů apod.).

Hra s plastelínou:

- Válet plastelínu na podložce (tvarovat hady, kuličky), válet plastelínu v ruce dlaněmi.
- Modelovat jednoduché předměty.

Konstruktivní hra:

- Vytvářet předpoklady pro tvořivou konstruktivní hru, rozvíjet dětskou představivost.
- Stavět se stavebnicovými i nestavebnicovými prvky (krabice, obaly).

- Stavět stavby do výšky a do délky, používat doplňkové hračky.

Hra s pískem:

- Nakládat, vozit a uhrabávat písek, hloubit jámy a tunely.
- Prosívat písek přes síto.

Napodobivá hra:

- Umožnit dítěti napodobovat různé činnosti, které vidí doma i ve svém okolí.
- Hra na zvířata (napodobovat zvuky zvířat, pohyby, projevy).
- Napodobovat mimiku a pocity (smích, smutek, zlost, údiv, radost).

Tento plán vypracován dle doporučení vývojové psychologie. Vzdělávací nabídky RVP PV doporučuje vzdělávání dětí až od tří let věku a to v jednotlivých oblastech: Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost a Dítě a svět. Rozpracované oblasti obsahují vše, co bychom v tomto věku měli rozvíjet.

4. Charakteristika vzdělávacího programu

Mateřská škola pracuje podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, který je vypracován na základě Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Program je orientován tak, aby si dítě osvojovalo již od útlého věku základ klíčových kompetencí a získávalo tak předpoklady pro své celoživotní vzdělávání.

Obsah vzdělávání podle vzdělávacích oblastí RVP PV:

1. Dítě a jeho tělo - záměrem pedagoga je: zlepšovat tělesnou zdatnost, pohybovou i zdravotní kulturu, podporovat rozvoj pohybových i manipulačních dovedností, učit se sebeobslužným činnostem, vést děti ke zdravým životním návykům a postojům, podporovat fyzickou pohodu.

Činnosti, které nám pomohou tohoto záměru dosáhnout: spontánní pohybové aktivity, řízené pohybové aktivity, smyslové a psychomotorické hry, hudebně – pohybové hry a činnosti, výlety do okolí, zájmové kroužky, prevence úrazů, volné pohybové aktivity na školní zahradě, sportovní olympiáda.

2. Dítě a jeho psychika – záměrem pedagoga je: podporovat duševní pohodu a zdraví, psychickou zdatnost a odolnost, rozvoj intelektu, řeči, rozvoj poznávacích procesů, citu a vůle. Prohlubovat rozvoj vzdělávacích dovedností, povzbuzovat k dalšímu rozvoji poznávání a učení.

Činnosti, které nám pomohou tohoto cíle dosáhnout: ranní hry, spontánní činnosti, námětové hry, společná práce při stavění, společné výtvarné práce, výtvarné soutěže, besídky pro rodiče, návštěvy divadel, podporování kladného vztahu ke knize, estetické a tvůrčí aktivity, výlety do okolí.

3. Dítě a ten druhý – záměrem pedagoga je: posilovat zdravé sebevědomí dětí, naučit se nestydět se, nebát se, být přátelský a empatický vůči druhým dětem, obohacovat vzájemnou komunikaci, zajistit pohodu vztahů.

Činnosti, které nám pomohou tohoto cíle dosáhnout: společenské hry, tvořivé a pohybové hry, hry ve dvojicích, ve skupinách, vyprávění a poslech pohádek s ponaučením, komunitní kruh, komunikace s druhými dětmi a dospělými, navazování přátelství s druhými dětmi, oslavy narozenin, běžné komunikační aktivity s druhými dětmi i s dospělými.

4. Dítě a společnost – záměrem pedagoga je: aby dítě pochopilo podstatu soužití lidí, uvést dítě do světa materiálních a duchovních hodnot, do světa kultury a umění – naučit se chápat jeho krásu, osvojit si návyky a postoje, které pomohou vytvořit příjemné prostředí a pohodu.

Činnosti, které nám pomohou tohoto cíle dosáhnout: návštěvy divadla, kulturního domu, pohádková představení v MŠ, volné aktivity, literární a dramatické činnosti, komunitní kruh, námětové hry, druhy oslav a akce školy: mikulášská besídka, Masopust, návštěva hasičů, dopoledne s policií ČR, narozeninové oslavy.

5. Dítě a svět – záměrem pedagoga je: položit základ povědomí o okolním světě dítěte, o vlivu člověka na životní prostředí – vést dítě k odpovědnému postoji k životnímu prostředí.

Činnosti, které nám pomohou tohoto cíle dosáhnout: výlety do přírody, tvoření z přírodnin, námětové hry, komunitní kruh, sběr kaštanů pro zvířátka, setkání s myslivcem, návštěva ZOO.

4.1. Cíle předškolního vzdělávání

ŠVP Jsme rádi na světě pracuje dle RVP PV se čtyřmi cílovými kategoriemi: stanovuje cíle v podobě záměrů a cíle v podobě výstupů, a to nejprve v úrovni obecné a následně pak v úrovni oblastní.

Konkrétně se jedná o tyto kategorie:

Záměry: Rámcové cíle – vyjadřující univerzální záměry předškolního vzdělávání
Dílčí cíle - vyjadřují konkrétní záměry příslušející té které vzdělávací oblasti

Výstupy: Klíčové kompetence - představují výstupy, resp. obecnější způsobilosti, dosažitelné v předškolním vzdělávání
Dílčí výstupy – dílčí poznatky, dovednosti, postoje a hodnoty, které dílčím cílům odpovídají

Tyto cílové kategorie jsou těsně provázané a vzájemně spolu korespondují.

Systém vzdělávacích cílů

4. 1. 1. Rámcové cíle

Záměrem předškolního vzdělávání je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést je tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou (kompetentní, způsobilou) zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením, takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny (zejména v prostředí jemu blízkém, tj. v prostředí rodiny a školy), a zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně očekávají.

Mateřská škola resp. jejich pedagogové, sledují při své práci tyto rámcové cíle (záměry):

- 1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání***
- 2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost***
- 3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí***

Tyto rámcové cíle ve svém celku vyjadřují základní orientaci předškolního vzdělávání a stejně tak i každodenní práce pedagoga. Tyto cíle je třeba vnímat tak, že pokud jsou naplňovány, směřuje vzdělávání k utváření základů klíčových kompetencí, neboť zasahuje-li vzdělávání zároveň oblast poznatků, hodnot a postojů, získává dítě dovednosti mnohostrannější, dokonalejší a prakticky využitelnější. Tyto cíle jsou svým způsobem univerzální, přirozené a všudypřítomné; znamená to, že nejen při činnostech plánovaných, ale při nejrůznějších činnostech, situacích a za různých okolností, působí pedagog na dítě ve všech třech cílových oblastech, a že svým chováním, jednáním i svými postoji dítě ovlivňuje.

4. 1. 2. Dílčí cíle - oblasti

Rámcové cíle se promítají do pěti vzdělávacích oblastí a získávají podobu cílů dílčích. Dílčí cíle se promítají v oblastech:

- 1. biologické***
- 2. psychologické***
- 3. interpersonální***
- 4. sociálně-kulturní***
- 5. environmentální***

4. 1. 3. Klíčové kompetence

Obecné záměry vzdělávání jsou vyjádřeny pomocí rámcových cílů, výstupy pak v podobě klíčových kompetencí. Jejich průběžné naplňování směřuje k dosahování dílčích kompetencí, které jsou základem pro postupné budování kompetencí klíčových.

Klíčové kompetence:

- 1. kompetence k učení***

2. *kompetence k řešení problémů*
3. *kompetence komunikativní*
4. *kompetence sociální a personální*
5. *kompetence činnosti a občanské*

Klíčové kompetence představují cílové stavy, k jejichž naplnění by mělo společně směřovat veškeré vzdělávání. Každá vzdělávací etapa v tomto směru přispívá svým dílem a každá je dalšímu rozvoji a zdokonalování těchto kompetencí otevřená. Ve všech etapách je jedním z cílů vzdělávání vybavit každého jedince souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro něho dosažitelná. Klíčové kompetence reprezentují v současném vzdělávání cílovou kategorii, vyjádřenou v podobě výstupů. V kurikulárních dokumentech jsou obecně formulovány jako soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince. Jejich pojetí i obsah vychází z hodnot společností přijímaných a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence přispívají ke vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu člověka a k posilování funkcí občanské společnosti.

Kompetence představují soubory činnostně zaměřených a prakticky využitelných výstupů, které se propojují a doplňují, čímž se postupně stávají složitější a tím i využitelnější (univerzálněji použitelné). Jejich osvojování je proces dlouhodobý a složitý, který začíná v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života.

4.1.4. Integrované bloky

Integrované bloky a jejich rozpracování

Integrované bloky jsou rozpracovány tak, aby přispívaly k rozvoji a učení dítěte v různých oblastech (biologické, psychologické, interpersonální, sociálně- kulturní, environmentální), aby dítě mělo možnost získávat v různých oblastech potřebné dovednosti, užitečné poznatky, získávat samostatné postoje.

V tomto školním vzdělávacím programu jsou integrované bloky pro všechny třídy stejné, učitelky svoji pedagogickou činnost přizpůsobí věku a individuálním zvláštnostem dětí. V každé třídě si **učitelky společně vypracovávají třídní vzdělávací plán**, který si každý pedagog rozpracovává do jednotlivých podtémat. Pedagog si může „třídní bloky“, popřípadě plány jejich realizace, připravovat různou formou a zpracovávat v podobě, která mu nejlépe vyhovuje. „Třídní blok“ může být graficky ztvárněn v podobě myšlenkových map, diagramu, tabulky, přehledu apod. Každý pedagog má možnost rozvíjet jej a dotvářet průběžně podle postupu ve vzdělávání dětí a pracovat s ním volně podle toho, jak se bude situace vyvíjet. Je třeba, aby byl připraven tak, aby bylo zřejmé, čím začne, a dále pak pracuje se zpětnou vazbou. Podtémata jsou průběžně doplňována dle individuality a daných podmínek třídy, tak jak si je učitelky naplánují. Učitelky s třídním vzdělávacím programem neustále pracují, mění ho a upravují dle požadavků a individuality dětí. Jednotlivé bloky vychází z praktických životních situací a přirozeného cyklu ročních období. Jsou zpracovány rámcově, pedagogové

mají dost prostoru k tvořivé práci, mohou si je přizpůsobit takzvaně „na míru“, podmínkám ve třídě a jednotlivým dětem. Nejsou časově omezeny, pedagogové mohou reagovat pružně na přirozené potřeby a zájmy dětí. Rodiče jsou seznamováni s podtématy na nástěnkách. Učitelky se zaměřují nejen na rozvoj a učení dítěte, ale zároveň na utváření jeho postojů a hodnotových orientací. Toto plánování je jednoduché, ale promyšlené a cílevědomé. Je zpětně vyhodnocováno nejen samotnou učitelkou, ale i při společných poradách obou učitelek ve třídě. Každé téma pokrývá více vzdělávacích oblastí, učitelka se může na něco více zaměřit. Učitelky si ve svých rozpracovaných podtématech uvědomují, čemu všemu chtějí děti naučit, co chtějí u dětí rozvíjet a podporovat, jaké poznatky a zkušenosti dětem zprostředkovat, jaké postoje utvářet a jaké hodnoty dětem přiblížit. Učitelky se zamýšlejí nad vzdělávacím přínosem, nad tím, jaké konkrétní výsledky mohou u dětí očekávat (k čemu by měly děti dospět, co by se měly naučit, co zvládnout). - to jsou soubory dílčích kompetencí, které odpovídají konkrétním podmínkám a situacím a jsou přiměřené možnostem a potřebám konkrétních dětí. Pouze tak je naplňován požadavek **PRÍMĚŘENOSTI**.

Hlavní téma našeho programu je: „**Jsmé rádi na světě**“

To je rozpracováno do 4 integrovaných bloků, které představují ucelenou uspořádanou a posloupně navazující řadu. Vychází z přirozeného vývoje dítěte a naplňují dílčí cíle stanovené v pěti oblastech:

- Psychologická
- Biologická
- Interpersonální
- Sociálně-kulturní
- Environmentální

- 1. Integrovaný blok – Barevný podzim**
- 2. Integrovaný blok – Bílá zima**
- 3. Integrovaný blok - Duhové jaro**
- 4. Integrovaný blok - Zlaté léto**

1. Barevný podzim

Charakteristika integrovaného bloku:

Prostřednictvím situací a plánovaných činností se dítě učí základní hygienické, společenské a zdvořilostní návyky, učí se poznávat samo sebe, žít spolu, vytvářet pravidla soužití a osvojovat si základní pravidla komunikace. Učí přizpůsobit své chování skupině, ve které žijí, spolupracovat, respektovat se navzájem, aktivně přistupovat k problémům. Dále pak, je záměrem přiblížit dětem změny v přírodě a život zvířat v ní. Vnímat a rozlišovat změny v přírodě a jejich souvislosti, utvářet si poznatky o podzimní přírodě a změnách, které se v tuto dobu dějí. Poznávat krásu barev, učit se estetickému cítění.

Vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo – osvojit si věku přiměřené praktické dovednosti, učit se vytvářet zdravé životní postoje a návyky. Rozvíjet radost z pohybu.

Dítě a jeho psychika – učit se získávat relativní citovou samostatnost, jazykové dovednosti, rozvíjet svoji představivost, pozornost, paměť, fantazii.

Dítě a ten druhý – posilování prosociálního chování (citlivost, tolerance, respekt k druhému), navazování a rozvíjení vzájemných vztahů.

Dítě a společnost – poznávat pravidla společného soužití, pomáhat je spoluvytvářet, porozumět projevům neverbální komunikace.

Dítě a svět – vytvářet vztah k místu a prostředí, kde dítě žije. Učit se přizpůsobovat se přirozeným změnám

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení: dítě zkoumá, pozoruje, objevuje, všímá si souvislostí, získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích, objevuje, experimentuje. Užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků, symbolů.

Kompetence k řešení problémů: řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace řeší samostatně, složitější situace řeší s pomocí dospělého. Všímá si dění kolem sebe, motivací k řešení problémů je pozitivní odezva na aktivní zájem.

Kompetence komunikativní: dokáže se vyjadřovat a sdělovat si své prožitky, ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

Kompetence sociální a personální: dětským způsobem projevuje ohleduplnost a citlivost, učí se vnímat nespravedlnost, ubližování a agresivitu. Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.

Kompetence činnostní a občanské: zajímá se o druhé i o to, co se kolem něj děje, je otevřeně aktuálnímu dění. Svoje hry a činnosti se učí plánovat, organizovat, vyhodnocovat.

Očekávané výstupy:

- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci.
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.
- Zvládat na určitou dobu odloučení od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory.
- Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.).
- Ovládat koordinaci oka a ruky, zvládat jemnou motoriku.
- Chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých.
- Zvládnout běžné způsoby pohybu na zahradě a procházce.
- Vědomě využívat všech smyslů.
- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé.
- Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé.
- Vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení.
- Vytvořit dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim.
- Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami.
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik.
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností.

2. Bílá zima

Charakteristika integrovaného bloku:

Prostřednictvím situací a plánovaných činností se děti učí, jaké radovánky jim zima přináší, získávají poznatky o skupenství vody, upevňují si poznatky o tom, proč a jak vzniká led a sníh. Zjišťují, jak žijí zvířátka v zimě, jak jim můžeme pomoci zimu přečkat. Učí se zvládat základní pohybové dovednosti na sněhu, chápat přirozený vývoj ve změnách počasí, rozpoznávají, jak se mají oblékat, učí se myslet na druhé, vědět, že máme radost nejen z dárků obdržených, ale i darovaných. Dále pak získávají poznatky o svém těle, pečují o něj a své zdraví, naučí se co je zdravé a co naopak škodlivé a jak zdraví upevňovat.

Vzdělávací cíle :

Dítě a jeho tělo – rozvoj fyzické a psychické zdatnosti, rozvíjení poznatků o těle, rozvoj pohybových aktivit

Dítě a jeho psychika – rozvoj smyslového vnímání, pozornosti, představivosti

Dítě a ten druhý – posilování vzájemných vztahů

Dítě a společnost – rozvoj kulturně estetických dovedností

Dítě a svět – rozvoj pocitu sounáležitosti se svými kamarády, s dospělými, se společností

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení - soustředěně zkoumá, učí se, objevuje, všímá si souvislostí, získanou zkušenost uplatňuje v praxi. Klade otázky, hledá odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něj děje. Poznává, že se může mnohému naučit

Kompetence k řešení problémů – problémy řeší na základě zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, chápe, že vyhnutí se problému není řešení

Kompetence komunikativní – reaguje slovně, komunikuje bez zábran, průběžně rozšiřuje svoji slovní zásobu. V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu, chápe, že být komunikativní a vstřícný, je výhodou.

Kompetence sociální a personální – projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování. Přijímá a respektuje dohodnutá pravidla. Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.

Kompetence činnostní a občanské – odhaduje rizika svých nápadů, dokáže se přizpůsobit daným okolnostem. Má smysl pro povinnost, má základní představu o tom, co je v souladu s lidskými hodnotami. Chápe, že může o tom, co dělá, rozhodovat svobodně, ale za své chování zodpovídá.

Očekávané výstupy:

- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně formulovaných větách.
- Porozumět slyšenému, naučit se nová slova a aktivně je používat.
- Vnímát, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení.
- Řešit problémy, úkoly situace, myslet kreativně.
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech.
- Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla.
- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky.
- Komentování zážitků a aktivit.

- Vyřizování vzkazů a zpráv.
- Grafické napodobování symbolů tvarů a čísel.
- Sporty na školní zahradě, plavecký výcvik.
- Umět se rozhodnout.
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc.
- Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých.
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy.
- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony.
- Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky.
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.
- Pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem.

3. Duhové jaro

Charakteristika integrovaného bloku:

Prostřednictvím situací a plánovaných činností se děti učí radovat ze sluníčka, ze skutečnosti, že je zima pryč, společně zdobí školku, aby u nás již jaro zůstalo. Pomáhají uklízet na školní zahradě, starají se o prostředí, kde si budou hrát. Seznamují se s velikonočními svátky, jejich tradicemi, poznávají jejich kouzlo. Učí se vnímat změny v přírodě, upevňují si poznatky o jaru, o mláďatech v jarní přírodě. Vytváří se povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, lidmi, společností i planetou Země.

Vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo – vytváření zdravých životních návyků a postojů

Dítě a jeho psychika – rozvoj jazykových dovedností, mluvního projevu, správného vyjadřování, rozvoj a kultivace paměti

Dítě a ten druhý – rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu

Dítě a společnost – rozvoj kulturně estetických dovedností, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije, vnímat a přijímat základní hodnoty v daném společenství

Dítě a svět – rozvoj pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou, pochopení, že člověk může svojí činností životní prostředí vylepšovat, ale i naopak poškozovat, vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem. Učit se vážit si života ve všech jeho formách. Poznávat prostředí, ve kterém dítě žije.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení – učí se nejen spontánně, ale i vědomě, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů. Uvědomuje si, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo zvládlo.

Kompetence k řešení problémů – řeší problémy, na které stačí, na složitější požádá o pomoc dospělého. Nebojí se neúspěchu, pokud nachází pozitivní hodnocení i za snahu. Při řešení problémů užívá logických, matematických i empirických postupů

Kompetence komunikativní – dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky, průběžně rozšiřuje slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci

Kompetence sociální a personální – ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídít, umí se domluvit, spolupracovat. Při setkání s neznámými lidmi se chová obezřetně

Kompetence činnosti a občanské – dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, zná svoje slabé stránky. Váží si práce a úsilí druhých. Má smysl pro povinnost při hře, práci, učení. Uvědomuje si svá práva i práva druhých

Očekávané výstupy:

- Uvědomit si proč je důležité správné držení těla, proč se tělo průběhem času mění.
- Radost z aktivního pohybu.
- Porozumět změnám kolem sebe a zjišťovat jejich příčiny.
- Poznat známé lidské aktivity z hlediska jejich důsledku pro další lidi a přírodu.
- Uvědomit si rozdíly mezi živou a neživou přírodou.
- Rozlišovat jednotlivé fáze lidského života.
- Znat průběh tradičních oslav a účastnit se jejich příprav.
- Znat, jak přichází dítě a zvíře na svět.
- Vnímat, že svět má svůj řád.
- Osvojit si poznatky o lidské společnosti.
- Uvědomit si rozdílnost kultur ve společnosti.
- Vykonávat jednoduché činnosti, které jsou prospěšné ostatním.
- Všimnout si kladných i negativních změn ve svém okolí.
- Umět uplatnit svou dovednost ve prospěch skupiny.
- Respektovat pravidla a rozdílné dovednosti vrstevníků.
- Učit se odmítat společensky nežádoucí chování.
- Soustředěné pozorování, zkoumat, objevovat, experimentovat a používat jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.
- Odhadnout své síly, hodnotit své osobní pokroky a oceňovat výkony druhých
- Vyjádření a sdělování svých prožitků, citů a nálady různými prostředky při řeči, zpěvu, výtvarných činnostech ...
- Uplatnění základních společenských návyků a pravidel společenského stylu v běžných

situacích.

- Respektování druhých, přijímání a uzavírání kompromisů.
- Hry podporující představitost, tvořivost, fantazii.
- Obezřetné chování při setkávání s cizími lidmi a v neznámých situacích.
- Povědomí o tom, že není jedno, v jakém prostředí žijeme, že svým chováním ho vytváříme, ovlivňujeme a chráníme.

4. Zlaté léto

Charakteristika integrovaného bloku:

Děti získávají co nejvíce poznatků o světě kolem nás. Prohlubují svůj vztah k přírodě, upevňují si vzájemné vztahy mezi sebou, mezi mateřskou školou a rodinou, mají poznatky o tom, jak žijí lidé na zemi. Prohlubují své poznatky o bezpečnosti a nástrahách přírody. Tento integrovaný blok je zaměřený na ukončení školního roku, ve kterém by se měly zúročit veškeré poznatky získané během školního roku.

Vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo – osvojení si dovedností k podpoře zdraví, bezpečí, rozvoj fyzické zdatnosti, vytváření zdravých životních návyků a postojů

Dítě a jeho psychika – rozvoj schopnosti vytvářet citové vztahy k okolí

Dítě a ten druhý – ochrana soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými lidmi, rozvoj sociální citlivosti, tolerance, vzájemného respektu

Dítě a společnost – vytvoření základů estetického vztahu k světu, rozvoj společenského vkusu, vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Dítě a svět – rozvoj pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou, pochopit, jak může člověk životní prostředí ovlivnit.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení – soustředěně pozoruje svět kolem sebe, získává poznatky o světě, o jeho rozmanitostech a proměnách. Orientuje se v řádu dění v prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problémů – upevňuje si početní představy, vnímá matematické souvislosti, při řešení problémů využívá své dosavadní zkušenosti

Kompetence komunikativní – v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu, s dětmi i dospělými

Kompetence sociální a personální – projevuje citlivost, empatii, rozpozná nevhodné chování. Vnímá nespravedlnost, agresivitu, je ochotné pomoci druhým. Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování a lhostejnost se nevyplácí, že vzniklé konflikty se dají řešit dohodou

Kompetence činnostní a občanské – zajímá se o druhé i o to, co se kolem něj děje, ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se může svým chováním podílet na tom, jaké je prostředí kolem. Má smysl pro povinnost

Očekávané výstupy:

- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci.
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.
- Ovládat koordinaci oka a ruky, zvládat jemnou motoriku.
- Chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých.
- Zvládnout běžné způsoby pohybu na zahradě a procházce.

5. Doplnující projekty a další aktivity

ŠVP Jsme rádi na světě je realizován i prostřednictvím projektů a dalších aktivit, kterými jsou zpravidla:

- Logopedie
- Divadelní představení
- Adventní čas (než přijde Mikuláš- Čertování, vánoční čas, vánoční besídka)
- Slavíme Masopust
- Spolupráce se ZŠ a ZUŠ
- Vítání jara
- Velikonoce
- Výstavky
- Svátek matek
- Akademie
- Den dětí
- Rozloučení s předškoláky
- Výlety
- Tvořivé dílny s rodiči
- Exkurze

6. Struktura vlastního hodnocení školy

1) Hodnocení školního vzdělávacího programu

Ověřujeme naplňování stanovených záměrů a cílů v dokumentech školy a soulad školních dokumentů s cíli RVP.

Cíl: vyhodnocení záměrů v realizaci vzdělávací nabídky, stanovit opatření pro realizaci dalšího integrovaného bloku.

Nástroje: evaluace integrovaných bloků - hodnotící listy, konzultace učitelek, doplnění záznamů o dítěti, konzultace s rodiči, pedagogická rada

Čas: 2x ročně

Odpovídají: učitelky

2) Hodnocení tematického celku jednoho integrovaného bloku

Cíl: zhodnotit soulad vytvořených podtémat daného bloku, prověření záměrů jako celku

Nástroje: konzultace učitelek, pedagogické rady, hodnotící listy

Čas: ihned po ukončení integrovaného bloku

Odpovídají: učitelky

3) Evaluace směrem k dítěti

Záznamy o rozvoji dítěte

Cíl: vytvořit přehledy o rozvoji, vývoji a pokrocích u dítěte

Nástroje: tabulky pro záznamy o dětech, konzultace učitelek, pohovory s rodiči, pedagogické rady, Klokánův kufr

Čas: celoročně

Odpovídají: učitelky

4) Evaluace směrem ke třídě

Cíl: klima třídy – hygiena, zdraví, dostatek pomůcek a hraček, příjemné prostředí pro hru, odpočinek a individuální péči, formy práce, spolupráce učitelek

Nástroje: pravidelné pedagogické rady

Čas: 1x do měsíce

Odpovídají: učitelky

5) Ověření souladu ŠVP – RVP

Cíl: ověřit soulad ŠVP – RVP, hodnocení, naplnění záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce, spoluúčast rodičů

Nástroje: přehledy o rozvoji dítěte, výstavy, vystoupení dětí, hospitační záznamy, konzultace učitelek, pedagogické rady, zpráva o hodnocení školy

Čas: 1x ročně vyhodnocení

Odpovídají: učitelky

6) Průběh a výsledky vzdělávání

Evaluace průběhu a výsledků vzdělávání bude zaměřena na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod práce, naplnění cílů a záměrů ŠVP, dosažení klíčových kompetencí.

Cíl: zhodnocení průběhu vzdělávání

Nástroje: vzájemné hospitace, konzultace učitelek, hospitace, pedagogické rady

Čas: průběžně

Odpovídají: učitelky

7) Rozvoj učitelek

Cíl: uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, evaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu

Nástroje: pedagogické rady, plány dalšího vzdělávání, konzultace učitelek

Čas: průběžně, 1x za rok

Odpovídají: učitelky

8) Podmínky vzdělávání

Materiální podmínky:

Cíl: zhodnocení materiálních podmínek školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP, technický stav budovy, vybavení třídy, zahrady, vybavení školní kuchyně

Nástroje: evaluace podmínek, záznamy z kontrolní činnosti

Čas: 1x za rok

Odpovídají: všechny pracovnice školy

Personální podmínky:

Cíl: zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů ŠVP, kvalifikovanost učitelek, DVPP, efektivita

Nástroje: evaluace podmínek, kontrolní a hospitační činnost, pedagogické a provozní porady

Čas: 1x za rok

Odpovídají: všechny pracovnice školy

Organizační podmínky:

Cíl: zhodnocení účelnosti a vhodnosti organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP

Nástroje: hospitace, kontrolní činnost, pedagogické a provozní porady

Čas: 1x za rok

Odpovídají: všechny pracovnice školy

9) Spolupráce s rodinou

Cíl: úspěšnost zvolených metod, forem práce, naplnění záměrů ŠVP

Nástroje: rozhovory s rodiči, společná setkávání ve třídě a na akcích školy, akce pro rodiče, nástěnky (zápisy ze schůzek, plán práce, plán akcí a jeho plnění)

Čas: průběžně

Odpovídají: učitelky a zástupkyně ředitele

(Platí pro spolupráci se ZŠ, PPP.....)